

2009 YILI OCAK-MAYIS DÖNEMİ TÜRKİYE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

Türkiye deri ve deri mamulleri ihracatı, 2009 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 33,7 gerileyerek 68,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde ise, deri ve deri mamulleri ihracatı % 26,3 düşüşle 364 milyon dolara gerilemiştir.

Türkiye genel ihracatı, 2009 yılı Mayıs ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre % 40 gerileyerek 7,4 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Türkiye genel ihracatı, 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde ise % 34,8 oranında gerileyerek 35,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

EN ÇOK DERİ ve DERİ MAMULLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2008 OCAK-MAYIS	2009 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	119.716	78.489	-34,4
ALMANYA	52.104	34.762	-33,3
İTALYA	28.732	29.287	1,9
İSPANYA	15.161	21.467	41,6
KAZAKİSTAN	6.662	20.007	200,3
FRANSA	23.234	18.224	-21,6
IRAK	7.174	13.185	83,8
İNGİLTERE	24.365	9.957	-59,1
HOLLANDA	12.481	9.763	-21,8
S.ARABİSTAN	8.165	8.625	5,6
İLK 10 ÜLKEYE DERİ & DERİ MAM.İHRACATI	297.794	243.766	- 13,7
TOPLAM DERİ & DERİ MAMULLERİ İHRACATI	494.064	364.004	-26,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri ve deri mamulleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2009 yılının Mayıs ayında % 53 düşüşle 9,9 milyon dolar olarak kaydedilirken, aynı ülkeye Ocak-Mayıs döneminde yapılan ihracat ise % 34,4 düşüşle 78,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri mamulleri ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat, Mayıs ayında % 32,9 düşüşle 9 milyon dolar olarak kaydedilirken, aynı

ülkeye Ocak-Mayıs döneminde yapılan ihracat ise geçen yılın aynı dönemine göre % 33,3 düşerek 34,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İtalya'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı 2009 yılı Mayıs ayında % 3,3 artışla 7,4 milyon dolar olarak gerçekleşirken, aynı ülkeye Ocak-Mayıs döneminde yapılan ihracat ise geçen yılın aynı dönemine göre % 1,9 artışla 29,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Son dönemde yükselen pazarlarımızdan İspanya'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı Mayıs ayında % 36,9 düşüşle 3,8 milyon dolar olarak gerçekleşirken, aynı ülkeye Ocak-Mayıs döneminde yapılan ihracat ise geçen yılın aynı dönemine göre % 41,6 artışla 21,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

BDT ülkeleri arasında son dönemde yükselen pazarımız olan Kazakistan'a yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı Mayıs ayında % 16,1 artışla 1,7 milyon dolar olarak gerçekleşirken, aynı ülkeye Ocak-Mayıs döneminde yapılan ihracat ise geçen yılın aynı dönemine göre % 200,3 artışla 20 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülke grupları açısından değerlendirilecek olursa, deri ve deri mamulleri ihracatımızın en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, Mayıs ayında, 2008 yılının Mayıs ayına göre % 36 düşerken, aynı ülke grubuna Ocak-Mayıs döneminde yapılan ihracat ise % 32,4 düşüşle 166,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülke grupları açısından en ciddi artış oranı Ortadoğu ülke grubuna yapılan ihracatta yaşanmış olup, bu ülke grubuna yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı Ocak-Mayıs döneminde % 18,1 artışla 28,5 milyon olarak gerçekleşirken, sözkonusu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 7,8'e yükselmiş bulunmaktadır.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri sektörü dört ayrı fasıl başlığı altında yedi ayrı alt sektörden oluşmaktadır; Bunlar;

Fasıl 41: Ham ve işlenmiş deriler,

Fasıl 42: Deri giyim, saraciye ve seyahat eşyası,

Fasıl 43: Ham post, işlenmiş, kürk, kürkten mamul eşya ve aksesuarı

Fasıl 64: Ayakkabı ve ayakkabı aksamıdır.

Fasıllar bazında toplam deri ve deri ürünleri ihracatımız ve ürün gruplarının ihracattan aldığı paylar aşağıdaki tablolarda mevcuttur.

Türkiye'nin Deri Sektörü İhracatında Fasılların Payı			
Birim:1000\$	2008 Ocak-Mayıs	2009 Ocak-Mayıs	09/08 Değişim %
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	494.064	364.004	- 26,3
F41	51.944	29.126	- 43,9
Toplam Deride Payı %	11	8	
F42	205.585	146.776	- 28,6
Toplam Deride Payı %	42	40	
F43	71.742	64.728	- 9,8
Toplam Deride Payı %	15	18	
F64	163.894	123.236	- 24,8
Toplam Deride Payı %	33	34	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2008-2009 OCAK-MAYIS DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (MAL GRUPLARI BAZINDA) (1000 \$)							
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2008 Mayıs	2009 Mayıs	Değişim	2008 Ocak-Mayıs	2009 Ocak-Mayıs	09/08 Değişim
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	0	0	0,0%	48	1	-97,9%
4102	KOYUN VE KUZULARIN HAM DERİLERİ	10	205	1950,0%	261	226	-13,4%
4103	DİĞER HAM DERİLER	0	1	0,0%	48	12	-75,0%
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	10	206	1960,0%	357	239	-33,1%
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	3.042	1.486	-51,2%	12.666	5.838	-53,9%
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	249	122	-51,0%	1.755	429	-75,6%
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	64	133	107,8%	166	777	368,1%
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAKLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	5.283	3.838	-27,4%	22.879	15.808	-30,9%
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	2.009	793	-60,5%	7.351	4.082	-44,5%
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	1.243	364	-70,7%	5.112	963	-81,2%
4114	GÜDERİ, RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE, METALİZE DERİ VE KÖSELE	53	43	-18,9%	436	163	-62,6%
4115	DERİ,KÖSELELERİN ŞERİT, YAPRAK, EVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB.(DERİ EŞYASI	254	52	-79,5%	1.226	822	-33,0%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	12.197	6.831	-44,0%	51.591	28.882	-44,0%
4201	HER TÜR HAYVAN İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB(İMAL EDİLDİĞİ MADDE NE Q	69	35	-49,3%	469	264	-43,7%
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	13.840	9.038	-34,7%	58.440	39.581	-32,3%
4203.21/29/30/40	DERİ ELDİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	3.349	2.492	-25,6%	20.502	13.721	-33,1%
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	0	0	0,0%	0	0	0,0%
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	612	619	1,1%	3.922	2.681	-31,6%
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	0	67	0,0%	0	67	0,0%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204	SARACİYE TOPLAMI	17.870	12.251	-31,4%	83.333	56.314	-32,4%
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	26.989	14.847	-45,0%	122.261	90.458	-26,0%
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	26.989	14.847	-45,0%	122.261	90.458	-26,0%
4301	HAM POSTLAR	12	0	-100,0%	623	202	-67,6%
4302	DABAKLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	4.319	2.601	-39,8%	17.157	16.249	-5,3%
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	4.331	2.601	-39,9%	17.780	16.451	-7,5%
4303	KÜRKTEN GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEN DİĞER EŞYA	12.984	8.239	-36,5%	53.935	47.817	-11,3%
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	13	417	3107,7%	23	460	1900,0%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	12.997	8.656	-33,4%	53.958	48.277	-10,5%
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK-SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	329	195	-40,7%	1.764	827	-53,1%
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	8.344	7.784	-6,7%	36.284	32.438	-10,6%
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİİ, SUNİİ VB KÖSELE AYAKKABI	12.753	9.445	-25,9%	83.593	57.280	-31,5%
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	2.578	2.379	-7,7%	16.222	11.553	-28,8%
6405	DİĞER AYAKKABI	2.076	1.755	-15,5%	11.204	9.216	-17,7%
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	2.676	1.673	-37,5%	14.821	11.916	-19,6%
64	AYAKKABI TOPLAMI	28.756	23.231	-19,2%	163.888	123.230	-24,8%
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		103.150	68.623	-33,5%	493.168	363.851	-26,2%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ham post ve işlenmiş deri (Fasıl 41) ihracatında 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde 29,1 milyon dolarlık ihracat performansı ile geçen yılın aynı dönemine göre % 43,9 oranında düşüş yaşanırken, bu fasılın toplam deri sektörü ihracatı içindeki payı % 11'den % 8 seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

Fasıl 41 dahilinde ham deri (4101, 4102, 4103) ve yarı işlenmiş/bitmiş deri (4104, 4105, 4106, 4107, 4112, 4113, 4114, 4115) ayrı ayrı değerlendirilmekte olup, Fasıl 41'de yapılan ihracatın büyük kısmı yarı işlenmiş/bitmiş deri alt grubundan yapılmaktadır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri alt grubundan 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde 28,9 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre düşüş oranı % 44 seviyesindedir.

Sektörün en büyük ihracat kalemi olan **deri giyim, saraciye ve seyahat eşyalarının** (Fasıl 42) ihracatı, aynı dönemde % 28,6 oranında düşerek 146,8 milyon dolara gerilemiş bulunmaktadır.

Bu fasıl kapsamındaki ürünlerin toplam deri ve deri mamulleri ihracatından aldığı pay, geçen yılın Ocak-Mayıs döneminde % 42 düzeyindeyken, bu yılın aynı döneminde % 40 seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

Fasıl 42 dahilinde saraciye (4201, 4202, 4203.21, 4203.29, 4203.30, 4203.40, 4204, 4205, 4206) ve deri giyim (4203.10) ürünleri ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde Fasıl 42 kapsamında yapılan ihracatın 90,5 milyon dolarlık kısmı deri giyim grubundan gerçekleştirilmiştir. Bu sonuçla, deri giyim mamülleri ihracatı bu dönemde % 26 düşmüş bulunmaktadır.

Fasıl 42 kapsamında bulunan diğer ürün grubu olan saraciye grubunda aynı dönemde 56,3 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Böylelikle, bu ürün grubunda 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde yapılan ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 32,4 düşüş göstermiş bulunmaktadır.

Kürk ve kürkten mamul eşya ürün grubundan (Fasıl 43) gerçekleştirilen ihracat ise, 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 9,8 oranında düşerek 64,7 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

Bu fasılda gerçekleştirilen ihracat, toplam deri ürünleri ihracatından 2008 yılının Ocak-Mayıs döneminde % 15 pay alırken, 2009 yılının aynı döneminde ise bu oran % 18 seviyesine yükselmiştir.

Fasıl 43 dahilinde ham ve işlenmiş kürk (4301, 4302) ve kürk giyim eşyası ürün grupları (4303, 4304) ayrı ayrı değerlendirilmekte olup, Fasıl 43'de yapılan ihracatın büyük bir kısmı kürk giyim eşyası ürün grubundan yapılmaktadır.

Kürk giyim eşyası grubunda bu dönemde 48,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bu sonuç 2008 yılının aynı dönemine göre % 10,5 düşüşü göstermektedir.

Fasıl 43-kürk ve kürkten mamul eşya grubunun diğer alt grubu olan ham ve işlenmiş kürk grubu ihracatı, 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde 16,5 milyon dolar olarak gerçekleşerek % 7,5 oranında düşmüş bulunmaktadır.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ihracatında (Fasıl 64), 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 123,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 24,8'lik düşüş kaydedilmiştir.

Bu ürün grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatından aldığı pay, 2008 yılının Ocak-Mayıs döneminde % 33 düzeyindeyken, 2009 yılının aynı döneminde % 34 seviyesine yükselmiştir.

Üretimde ve Kapasite Kullanımında Meydana Gelen Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Sanayi Üretim İndeksi'ne göre, 2009 yılı Mart ayında, geçen yılın aynı dönemle karşılaştırıldığında, deri ve deri mamulleri imalatı üretim endeksi % 15,8 düşüş göstermiştir.

Diğer yandan, Türkiye İstatistik Kurumu'nun Aylık İmalat Sanayinin Eğilim Anketi'ne göre, 2009 yılının Nisan ayı itibarıyla deri ve deri mamulleri sektöründe kapasite kullanım oranının % 59,9 olduğu görülmektedir. 2008 yılının Nisan ayında deri ve deri mamulleri sanayinde kapasite kullanım oranı % 68,1 seviyesindeydi. Böylelikle, Nisan ayında deri ve deri mamulleri sanayiinde kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre % 8,2 oranında gerilemiş oldu.

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
04.06.2009*